

2017/1 BTL 7 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af søloven og lov om sikkerhed til søs m.v. (Justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag, forenklet registrering af rettigheder i mellemstore fritidsfartøjer, ansvarsbeløb ved vragfjernelse, gennemførelse af internationale sanktioner vedrørende skibsregistrering, privatretlige havneafgifter m.v.)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af søloven og lov om sikkerhed til søs m.v.

(Justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag, forenklet registrering af rettigheder i mellemstore fritidsfartøjer, ansvarsbeløb ved vragfjernelse, gennemførelse af internationale sanktioner vedrørende skibsregistrering, privatretlige havneafgifter m.v.)

[af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Erhvervsministeren har stillet ændringsforslag nr. 7 og 8, og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-6.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 4. oktober 2017 og var til 1. behandling den 10. oktober 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervsministeren sendte den 5. juli 2017 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 232 (folketingsåret 2016-17). Den 3. oktober 2017 sendte erhvervsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Evaluerings af loven

Erhvervsministeren har i sit svar på spørgsmål 19 tilkendegivet, at han gerne vil evaluere, om loven har haft den tilsigtede virkning – det vil sige, om loven har bidraget til, at Danmark fastholder og udbygger sin globale position som en stor flagstat. Ministeren forventer, at evalueringen vil være afsluttet inden udgangen af 2019, hvorefter han vil orientere udvalget. Ministeren bemærker, at der ikke i forbindelse med en sådan evaluering fuldt ud vil kunne svares på de nævnte spørgsmål. Det skyldes bl.a., at der som nævnt sættes ind med flere initiativer, og at der er en række faktorer, der afgør, hvilket flag en ejer vælger at benytte. Der er heller ikke en entydig sammenhæng mellem antallet af skibe og udgifterne til sociale ydelser til søfarende. Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 19, der er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 20 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 1 af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 2-6 stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget ønsker at fastholde og udbygge Danmarks globale maritime styrkeposition, men det skal selvfølgelig ske med respekt for de øvrige danske regler og med ordentlige forhold for de søfarende. Socialdemokratiet har under udvalgsbehandlingen rejst en række spørgsmål til den del af lovforslaget, der omhandler justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag. Spørgsmålene har blandt andet haft til formål at få klarhed over, i hvilket omfang lovforslaget faktisk øger aktivitetsniveauet på land, og om der kan opstå misbrug af de justeringer, der sker af reglerne, således at det bliver muligt at etablere virksomheder uden reel aktivitet i Danmark. Samtidig har Socialdemokratiet ønsket at få opklaret, i hvilket omfang justeringen af reglerne vil medføre øgede udgifter for den danske stat til udenlandske søfarere som følge af retten til social sikring som børnepenge og førtidspension. Da det ikke har været muligt for regeringen at besvare dette, ønsker Socialdemokratiet derfor en evaluering af den del af lovforslaget, der omhandler justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag. Evalueringen foreslås foretaget efter 2 år.

Evalueringen skal følge op på de bekymringer, der har været ytret undervejs i behandlingen af lovforslaget, og som også er frembragt i høringssvarene. I evalueringen ønskes særlig et fokus på, om aktivitetsniveauet reelt øges i Danmark, og om de nye regler bliver brugt hensigtsmæssigt, eller om der kan registreres et misbrug af reglerne til eksempelvis etablering af stråmandsvirksomheder på dansk jord. Endvidere ønskes en status på udviklingen i udgifterne for den danske stat til udenlandske søfolk i form af pension m.v. Ligeledes ønskes det, at evalueringen omfatter en undersøgelse af, om der har været udfordringer med at håndhæve danske regler og domme i forbindelse med den øgede indflagning.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 2-4 stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 5 og 6 stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlemmer af udvalget har foreslået, at lovforslaget deles, således at den del, der handler om justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag samt forenklet registrering af rettigheder i mellemstore fritidsfartøjer, udskilles.

Enhedslisten kan under ingen omstændigheder bakke op om en udvidelse af et skibsregister (DIS), som registrerer skibe efter en lov, der udelukker danske faglige organisationer fra at repræsentere de udenlandske søfarende om bord på et stykke af Danmark – det er i strid med ILOkonventionerne nr. 87 og 98 om henholdsvis foreningsfrihed og beskyttelse af organisationsretten og organisationsretten og den kollektive forhandlingsret.

Enhedslisten er positive over for en forhøjelse af ansvarsbeløbet ved fjernelse af vrage. Enhedslisten er også positive over for gennemførelse af internationale sanktioner ved skibsregistrering, og også over, at man også i private havne kan optage søpant i et skib, der lægger til i havnen.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et flertal (*det øvrige udvalg*):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af søloven og lov om sikkerhed til søs (Ansvarsbegrænsningsbeløb ved vragfjernelse, gennemførelse af internationale sanktioner vedrørende skibsregistrering, privatretlige havneafgifter m.v.)« omfattende § 1, nr. 2, 5, 6, 8 og 10-17, § 2, § 4, stk. 1 og 3, og § 6.

B. »Forslag til lov om ændring af søloven og tinglysningsafgiftsloven (Justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag og forenklet registrering af rettigheder i mellemstore fritidsfartøjer)« omfattende § 1, nr. 1, 3, 4, 7 og 9, § 3, § 4, stk. 1 og 2, § 5 og § 6, stk. 1-3.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 4

2) I *stk. 1* udgår », jf. dog *stk. 2*«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

Til § 6

3) I *stk. 2* ændres »§§ 1, 2 og 5« til: »§§ 1 og 2«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

4) I *stk. 3* ændres »§§ 1 og 5« til: »§ 1«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Til § 6

5) I *stk. 1* ændres »2-4« til: »2 og 3«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

6) I *stk. 2* udgår », 2«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

Af *erhvervsministeren*:

d

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Til titlen

7) Titlen affattes således:

»Forslag til lov om ændring af søloven, lov om sikkerhed til søs og tinglysningsafgiftsloven

(Justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag, forenklet registrering af rettigheder i mellemstore fritidsfartøjer, ansvarsbegrænsningsbeløb ved vragfjernelse, gennemførelse af internationale sanktioner vedrørende skibsregistrering, privatretlige havneafgifter m.v.).«

[Lovteknisk korrektion og præcisering]

Til § 6

8) I *stk. 4* ændres »11« til: »12«.
[Korrektion]

Bemærkninger

Til nr. 1-6

Det foreslås at dele lovforslaget i to lovforslag (A og B), så de dele af lovforslaget, som handler om justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag og forenklet registrering af rettigheder i mellemstore fritidsfartøjer, udskilles til lovforslaget nævnt under B.

Til nr. 7

Der er tale om en lovteknisk korrektion af titlen, således at tinglysningsafgiftsloven nævnes, og en præcisering af undertitlen, i forhold til at lovforslaget vedrører ansvarsbegrænsningsbeløb ved vragsjernelse.

Til nr. 8

Efter det fremsatte lovforslags § 6, stk. 4, kan lovforslagets § 1, nr. 11-17, sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne ved kongelig anordning med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger. § 1, nr. 11, vedrører imidlertid skibsregistrering, som for Færøerne er reguleret ved lagtingslov, da det er et overtaget område. Bestemmelsen foreslås derfor korrigeret, således at der alene henvises til § 1, nr. 12-17.

Hans Kristian Skibby (DF) Mette Hjermand Dencker (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF)

Merete Dea Larsen (DF) Tilde Bork (DF) Dorthe Ullemose (DF) Torsten Schack Pedersen (V)

Preben Bang Henriksen (V) Eva Kjer Hansen (V) Jacob Jensen (V) Erling Bonnesen (V)

Jane Heitmann (V) Villum Christensen (LA) Joachim B. Olsen (LA) nfm. Anders Johansson (KF)

Erik Christensen (S) Karin Gaardsted (S) Peter Hummelgaard Thomsen (S) Kaare Dybvad (S)

Morten Bødskov (S) fmd. Rasmus Horn Langhoff (S) Thomas Jensen (S) Henrik Sass Larsen (S)

Pelle Dragsted (EL) Henning Hyllested (EL) René Gade (ALT) Ida Auken (RV)

Lisbeth Bech Poulsen (SF) Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 7

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra erhvervsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Fastlagt tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Udsættelse af tidspunkt for politisk drøftelse
5	Ændringsforslag fra erhvervsministeren
6	Henvendelse af 13/11-17 fra Forsikring & Pension
7	1. udkast til betænkning
8	2. udkast til betænkning
9	Henvendelse af 19/11-17 fra Skibsbevaringsfonden
10	3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 7

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren vil kommentere høringssvaret fra CO-Søfart om, at kvaliteten af de danske registre vil blive udvandet med de ændringer, der lægges op til i lovforslaget, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren vil redegøre for, hvor mange nye arbejdspladser lovforslaget skaber, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren vil vurdere, hvor meget udgifterne til sociale ydelser vil stige, når flere skibe kommer til at sejle under dansk flag, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil stille ændringsforslag om en deling af lovforslaget i to dele, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren vil sende en oversigt med eksempler på aktiviteter, som vil være tilstrækkelige for udenlandske rederier i Danmark for, at deres skibe kan sejle under dansk flag, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren vil inddrage partierne i Folketinget i forbindelse med udmøntningen af bekendtgørelsen med de aktiviteter i Danmark, der kræves af udenlandske rederier, førend de kan sejle under dansk flag, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om ministeren vil oplyse den forventede jobeffekt på land som følge af forslag om at øge udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag ved en udvidelse af DIS-ordningen, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om ministeren vil oplyse den forventede jobeffekt for danske søfolk som følge af forslag om at øge udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag ved en udvidelse af DIS-ordningen, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren vil oplyse det forventede antal nye uddannelsesstillinger både til søfarende og inden for shippingområdet som følge

af forslag om at øge udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag ved en udvidelse af DIS-ordningen, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

10 Spm., om udenlandske ejere får adgang til at få skibe under dansk flag ved at udvide adgangen til DIS-ordningen, sådan som regeringen foreslår, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

11 Spm., om ministeren vil redegøre for regeringens overvejelser om at indføre værneregler, i forhold til hvor let et skib kan omregistreres fra/til DIS, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

12 Spm. om, hvorledes det forventes, at de danske myndigheder udfører deres tilsynspligt, såfremt de udenlandske skibe, der sejler under dansk flag under DIS-ordningen, ikke anløber Danmark, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

13 Spm. om, fra hvilke nationer man forventer at få tonnage under dansk flag, såfremt forslag om at øge udenlandske ejeres adgang til at få skibe under dansk flag ved en udvidelse af DIS-ordningen gennemføres, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

14 Spm. om, fra hvilke nationer man forventer de søfarende primært vil komme fra på de skibe, der forventes at blive dansk indflaget under DIS-ordningen, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

15 Spm. om, hvilke udgifter den danske stat måtte påføres i forbindelse med øget indflagning til DIS, og omfanget af dem, herunder udgifter til f.eks. folkepension til søfarende fra nationer, som Danmark har indgået sociale konventioner med, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

16 Spm., om ministeren kan bekræfte, at den danske stat er forpligtet til at udbetale sygedagpenge, behandling af arbejdsskade, erstatninger og eventuelt pension til udenlandske søfarende på det øgede antal skibe i en udvidet DIS-ordning, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

17 Spm., om ministeren vil oplyse de forventede indtægter for den danske stat som følge af den foreslåede udvidelse af DIS, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

18 Spm. om kommentar til henvendelsen af 13/11-17 fra Forsikring & Pension, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

19 Spm. om ministeren vil foretage en evaluering af loven om 2 år og efterfølgende gå i dialog med udvalget om udfaldet, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

20 Spm. om kommentar til henvendelsen af 19/11-17 fra Skibsbevaringsfonden, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 19:

Vil ministeren foretage en evaluering af loven om 2 år og efterfølgende gå i dialog med udvalget om udfaldet? Evalueringen skal omhandle den del af loven, der handler om justering og klarificering af reglerne om udenlandske ejeres adgang til at få skibe under danske flag. Evalueringen skal bl.a. give svar på, hvor stor en ekstra aktivitet loven har medført, om der er rederier, der anvender loven til at udøve stråmandsvirksomhed, samt hvor meget udgifterne til sociale ydelser er steget i takt med, at flere skibe sejler under dansk flag. I så fald ministeren ikke ønsker at evaluere loven efter 2 år, vil ministeren da yde teknisk bistand til et ændringsforslag med en revisionsbestemmelse om, at loven skal revideres efter 2 år?

Svar:

Jeg vil naturligvis meget gerne evaluere og se på, om loven har haft den ønskede virkning – dvs. om loven har bidraget til, at Danmark fastholder og udbygger sin globale position som en stor flagstat.

Derfor vil jeg igangsætte en evaluering, som jeg forventer, vil være afsluttet inden udgangen af 2019, hvorefter jeg vil orientere udvalget.

En evaluering skal også ses i sammenhæng med mange øvrige initiativer, der skal sikre, at Danmark fastholder og udbygger sin globale position som en stor flagstat.

Det skal bemærkes, at der ikke i forbindelse med en sådan evaluering fuldt ud vil kunne svares på de nævnte spørgsmål. Det skyldes bl.a., at der som nævnt sættes ind med flere initiativer, samt at det er en række faktorer, der afgør, hvilket flag en ejer vælger at benytte. Der er heller ikke en entydig sammenhæng mellem antallet af skibe og udgifterne til sociale ydelser til søfarende.

Jeg kan oplyse, at Søfartsstyrelsen løbende følger udviklingen i beskæftigelsen i Det Blå Danmark gennem publikationen »Produktion og beskæftigelse i Det Blå Danmark«.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt rederier angiver en anden person til Søfartsstyrelsens skibsregister end den, som reelt er ansvarlig for aktiviteter (»stråmandsvirksomhed«), skal jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål 5, hvoraf fremgår, at skibsregistret årligt vil foretage en stikprøvemæssig kontrol af, om aktivitetsbetingelsen fortsat kan anses for opfyldt. Hvis skibsregistret i den forbindelse bliver opmærksom på, at der er afgivet urigtige oplysninger, vil skibsregistret følge op på det. I sidste instans kan skibsregistrator fratage skibet retten til at sejle under dansk flag.